

PODRŠKA SEKTORU OBRAZOVANJA

KRATAK PREGLED

33	1.861.128	17.000	60
projekta	evra investirano	dece i mladih imaju direktnu korist	radnih mesta otvoreno

VRSTE PROJEKATA

INFRASTRUKTURA	21 projekat	
SOCIJALNA UKLJUČENOST	10 projekata	
KONKURENTNOST	2 projekta	

GLAVNI REZULTATI

20 Projekata za rekonstrukciju, renoviranje ili izgradnju obrazovnih objekata podržano	6 Projekata realizovano u partnerstvu sa organizacijama civilnog društva kako bi se omogućio pristup ili poboljšalo obrazovanje prvenstveno najugroženije dece	2 projekta za podršku klasterima uključuju programe stručnog obrazovanja
1 Zgrada izgrađena i opremljena za rad bujanovačkog Odeljenja ekonomskog fakulteta iz Subotice u Bujanovcu		2 projekta uvela su svetski prepoznatu, inkluzivnu „El Sistema“ metodologiju u muzičko obrazovanje u južnoj Srbiji

PREGLED

Evropski PROGRES obezbedio je 1,8 miliona evra za 33 projekta koji doprinose sektoru obrazovanja.

Preko 80% sredstava ili 1.530.192 evra je iskorišćeno za podršku infrastrukturnim i srodnim projektima: 20 projekata za rekonstrukciju, renoviranje ili izgradnju obrazovnih objekata i za izgradnju i opremanje objekta u kojem će biti Odeljenje ekonomskog fakulteta iz Subotice u Bujanovcu. Moderno zdanje od 2.300 m² pruža visokokvalitetne uslove za obrazovanje preko 400 studenata koji trenutno pohađaju fakultet od kojih su polovina Srbi a polovina Albanci. Program je takođe investirao 88.634 evra da pomogne šest partnerskih projekata organizacija civilnog društva i lokalnih samouprava koji unapređuju obrazovanje i dodatnih 77.740 u dva projekta koja streme da uključe decu iz marginalizovanih društvenih grupa u sistem muzičkog obrazovanja posredstvom svetski priznate „El Sistema“ metodologije. Preko 5.500 srednjoškolaca, učenika osnovnih škola i dece iz vrtića bili su uključeni u ove projekte.

PREGLED PROJEKATA

VRSTA PROJEKTA	LOKALNA SAMOUPRAVA	NAZIV PROJEKTA	DOPRINOS	OPIS PROJEKTA
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Bela Palanka	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje rekonstrukcije Osnovne škole „Ljupče Španac“ u Beloj Palanci	2.771 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje rekonstrukcije Osnovne škole „Ljupče Španac“ u Beloj Palanci, čime će se stvoriti uslovi za unapređenje energetske efikasnosti zgrade.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Doljevac	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje rekonstrukcije i poboljšanje predškolske ustanove „Lane“ u Doljevcu	6.350 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje rekonstrukcije i reorganizaciju prizemlja predškolske ustanove „Lane“ u Doljevcu. U jednom delu zgrade će biti smešten vrtić a u drugom odeljenje za stručno obrazovanje niške Ekonomske škole.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Ivanjica	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje za vrtić u Crnojleju	5.667 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje za vrtić u Crnojleju, koji pokriva 20% teritorije Ivanjice, doprineće upisu 115 dece, odnosno 80% sve dece predškolskog uzrasta u Ivanjici, i pozitivno će uticati na očuvanje porodice, vaspitanje i pravilno usmeravanje mladih od najranijeg uzrasta.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Merošina	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje uvođenja mera energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Jastrebački partizani“ u Oblačini, Opština Merošina	7.519 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje uvođenja mera energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Jastrebački partizani“ u Oblačini će obuhvatati elektro i instalacije za grejanje, fasadu, izolaciju podova i zidova, rekonstrukciju krova i drvenarije a u cilju unapređenja opštih uslova za učenje učenika.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Preševo	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje poboljšanja energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Zenel Ajdini“ u selu Raince - Preševo	1.350 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje poboljšanja energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Zenel Ajdini“ u selu Raince ima za cilj da poboljša kvalitet života đaka.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Preševo	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje poboljšanja energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Dituria“ u selu Crnotince - Preševo	1.350 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje poboljšanja energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Dituria“ u selu Crnotince, ima za cilj da poboljša kvalitet života đaka.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Svrljig	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje unapređenja energetske efikasnosti Osnovne škole „Dobrića Stambolić“ u Svrljigu	4.198 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje unapređenja energetske efikasnosti Osnovne škole „Dobrića Stambolić“ u Svrljigu će omogućiti poboljšanje energetske efikasnosti škole.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Tutin	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje izgradnje škole u Maloj Ravni	22.722 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje izgradnje škole u Maloj Ravni će doprineti kreiranju nužne društvene infrastrukture u Tutinu - jednoj od najmlađih LSU u Srbiji (deca uzrasta od 6 do 14 godina čine više od 17% stanovnika ove opštine), što će pak poboljšati kvalitet usluga obrazovanja u ovom kraju.

PREGLED PROJEKATA

VRSTA PROJEKTA	LOKALNA SAMOUPRAVA	NAZIV PROJEKTA	DOPRINOS	OPIS PROJEKTA
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Vranje	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje rekonstrukcije i dogradnje Osnovne škole „Branislav Nušić“ u Rataju	5.185 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje rekonstrukcije postojećeg školskog objekta sa deset učionica u Rataju radi unapređenja usluga obrazovanja u tom području.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Vranje	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje izgradnje novog vrtića u Vranju	9.540 evra	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje izgradnje dela predškolske ustanove u Vranju „Naše dete“ radi proširenja postojećih, nedovoljnih, kapaciteta vrtića u Gradu.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Žitorađa	Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje unapređenja energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Toplički heroji“, selo Pejkovac, Opština Žitorađa	1.039 evra	Izrada glavnog projekta za rekonstrukciju Osnovne škole „Ljupče Španac“ u Beloj Palanci, čime će se stvoriti uslovi za unapređenje energetske efikasnosti zgrade.
Infrastruktura / Izrada projekta za građevinsku dozvolu i projekta za izvođenje	Žitorađa	Priprema glavnog projekta za poboljšanje energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Toplički heroji“ u Žitorađi	1.289 evra	Priprema glavnog projekta za poboljšanje energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Toplički heroji“ u Žitorađi.
Infrastruktura / Izgradnja zgrade za fakultet u Bujanovcu	Bujanovac	Izgradnja zgrade Odeljenja ekonomskog fakulteta iz Subotice u Bujanovcu	767.345 evra	Izgradnja nove zgrade Odeljenja ekonomskog fakulteta iz Subotice u Bujanovcu. Moderno zdanje od 2.300 m2 pruža visokokvalitetne uslove za obrazovanje preko 400 studenata koji trenutno pohađaju fakultet, od kojih su polovina Srbi, a polovina Albanci.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Bela Palanka	Rekonstrukcija Osnovne škole „Ljupče Španac“	62.393 evra	Projekat će unaprediti uslove rada u školi koju pohađa više od 700 đaka i u skladu je sa strateškim opredeljenjem Opštine da unapredi energetske efikasnost u javnim objektima. Radovi obuhvataju zamenu kompletnog pokrivača na objektu škole kao i uređenje podrumskih prostorija.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Leskovac	Unapređenje energetske efikasnosti u Osnovnoj školi „Trajko Stamenković“ u Leskovcu	95.000 evra	Osnovna škola „Trajko Stamenković“ u Leskovcu će unaprediti energetske efikasnosti - drvenarija će biti zamenjena, fasada obnovljena, a osvetljenje će biti prebačeno na sistem sa manjim utroškom električne energije. Uslovi za rad biće unapređeni za 846 učenika i učenica, kao i 87 zaposlenih u školi, a biće poboljšani i zdravstveni i bezbednosni uslovi.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Surdulica	Rekonstrukcija škole u selu Suvojnica	100.000 evra	Projekat rekonstrukcije ove seoske škole u Opštini Surdulica, u čijem sastavu se nalazi i vrtić, podstiče lokalno stanovništvo da ostane da živi u selu. Na školi će biti zamenjen deo krova, stolarija, podovi i pločice, sanitarni čvorovi, elektroinstalacije i fasada. Značaju ovog projekta doprinosi to što će se tokom njegovog sprovođenja poštovati aspekti energetske efikasnosti, kao i principi dobrog upravljanja, jer će stanovništvo moći da učestvuje u vođenju objekta, kao i da koristi objekat za društvene aktivnosti.

PREGLED PROJEKATA

VRSTA PROJEKTA	LOKALNA SAMOUPRAVA	NAZIV PROJEKTA	DOPRINOS	OPIS PROJEKTA
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Tutin	Izgradnja zgrade Osnovne škole u Zapadnom Mojstiru	83.173 evra	Izgradnja zgrade osnovne škole u Zapadnom Mojstiru, uključujući i uređenje školskog dvorišta i igrališta, stvorioće uslove za bolji obrazovni učinak i implementaciju viših standarda obrazovanja za 48 dece iz zajednica Zapadni Mojstir, Istočni Mojstir, Batrage i Čulije.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Kuršumlja	Primenom koncepta energetske efikasnosti ka ekološki odgovornoj i održivoj zajednici	100.000 evra	Rekonstrukcijom glavne zgrade unaprediće se energetska efikasnost i uslovi rada u Osnovnoj školi „Miloje Zakić“, koju pohađa 600 učenika. Projekat je deo strateškog pristupa opštine da poveća energetske efikasnost u javnim objektima kako bi se stvorili preduslovi da Kuršumlja postane energetske održiva opština.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Prijepolje	Rehabilitacija školske sportske sale sa pratećom opremom	91.701 evra	Rekonstrukcijom školske sportske sale stvara se mogućnost da više od 1.000 đaka osnovnih i srednjih škola, oko 400 dece iz vrtića i više od 60 nastavnika razvijaju svoje sportske afinitete i sposobnosti u odgovarajućim uslovima sa svom neophodnom sportskom opremom u objektu sa unapređenom energetske efikasnošću. Takođe, bezbednost dece će se podići na veći nivo jer neće morati da prelaze magistralni put da bi otišli na časove fizičkog vaspitanja, niti će drugi školski časovi morati da se skraćuju zbog toga.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Crna Trava	Unapređenje energetske efikasnosti u Tehničkoj školi „Milentije Popović“	100.000 evra	Rekonstrukcija zgrade Tehničke škole „Milentije Popović“ u Crnoj Travi unaprediće energetske efikasnost i stvoriti bolje uslove za život i rad 185 učenika i učenica, kao i 54 zaposlenih. Projekat će ujedno pomoći da se podigne pozornost javnosti o važnosti upotrebe obnovljivih izvora energije na opštinskom nivou.
Infrastruktura / Lokalni infrastrukturni projekat	Blace	Zamena podova u Osnovnoj školi „Stojan Novaković“	61.600 evra	Zamena starih podova u Osnovnoj školi „Stojan Novaković“ u Blacu trebalo bi da doprinese unapređenju sanitarnih uslova i uslova za učenje i život 687 učenika i učenica koji trenutno pohađaju školu, kao i 1.437 dece uzrasta 0-14 koja žive u Blacu.
Socijalno uključivanje/ Aktivnosti socijalnog uključivanja	Preševo / Bujanovac	Asistenti u nastavi za lokalne nastavnike u osnovnim školama u Preševu i Bujanovcu na predmetu srpski jezik kao nematernalni	110.128 evra	Direktna podrška se pruža preko 1.000 albanske dece osnovnoškolskog uzrasta za poboljšanje njihovog nivoa znanja srpskog jezika kroz angažovanje šest asistenata za nastavnike srpskog kao nematernalnog jezika u četiri osnovne škole u Bujanovcu i Preševu. Nakon prve godine implementacije, rezultati testiranja su pokazali da su deca značajno poboljšala nivo poznavanja jezika. Takođe, oko 2.800 albanske dece u 16 škola u Bujanovcu, Preševu i Medveđi je podržano kroz donaciju školskih knjiga i edukativnog materijala za učenje srpskog kao nematernalnog jezika.

PREGLED PROJEKATA

VRSTA PROJEKTA	LOKALNA SAMOUPRAVA	NAZIV PROJEKTA	DOPRINOS	OPIS PROJEKTA
Socijalno uključivanje/ Aktivnosti socijalnog uključivanja	Vranje	Music Art Project Orkestri i horovi nade - „El Sistema“	30.000 evra	Prvi projekat za uvođenje inkluzivnog El Sistema programa u Vranje i Vranjsku Banju. Projekat angažuje mlade muzičare i muzičarke koji pevaju i sviraju duvačke instrumente i teži da olakša uključivanje dece iz ranjivih grupa u obrazovni sistem posredstvom inkluzivne El Sistema metodologije. Približno 90 dece bilo je uključeno u projekat. Sprovedeno je više od 70 časova nastave, dva „masterklasa“ sa međunarodnim ekspertima i tri koncerta. Evaluacija koja je sprovedena na kraju projekta je pokazala da je projekat doprineo boljem uključivanju dece iz marginalizovanih grupa i poboljšanju njihove kreativne, emotivne i intelektualne sposobnosti za muziku.
Socijalno uključivanje/ Aktivnosti socijalnog uključivanja	Vranje/ Surdulica/ Bujanovac	Music Art Project Orkestri i horovi nade - „El Sistema“ 2	47.740 evra	Nastavak Music Art Project-a sa ciljem da se proširi mreža škola/institucija koje sprovode El Sistema metodologiju. Tri dodatne osnovne škole uključene su u El Sistema program, uz muzičku školu iz Vranja. Blizu 200 dece iz četiri škole i četiri opštine obuhvaćeno je ovom intervencijom (50% njih pripada ranjivim i marginalizovanim grupama). Preko 200 časova nastave zasnovane na inkluzivnoj El Sistema metodologiji je izvedeno, kao i četiri „masterklasa“ koja su održala dvojica domaćih, i dvojica međunarodnih muzičkih eksperata.
Socijalno uključivanje/ Fond za učešće građana	Bujanovac	Zajednička učenička zadruga kao model za prevazilaženje međuetničke distance između mladih Albanaca i Srba u Bujanovcu	18.000 evra	Uspostavljena zajednička učenička zadruga srednjih škola „Sveti Sava“ i „Sezaj Suroj“ u cilju olakšavanja dugoročne saradnje između dve škole i doprinosa međuetničkom dijalogu između mladih Albanaca i Srba. Preko 30 učenika i četiri nastavnika obe nacionalnosti su bili uključeni u formiranje zadruge koje se bavi uslugama štampanja i proizvodnjom suvenira. Takođe, učenici su zajedno proizveli dvojezični časopis.
Socijalno uključivanje/ Fond za učešće građana	Surdulica	Za bolje sutra	14.831 evra	Unapređenje znanja srpskog jezika romske dece predškolskog uzrasta i njihovo upoznavanje sa školskom sredinom u cilju smanjenja broja romske dece koja napuštaju redovno školovanje i poboljšanja njihovih postignuća. Organizovano je preko 700 časova za 15 dece predškolskog uzrasta, kroz koje je odgovoreno na njihove razvojne potrebe i unapređeno znanje srpskog jezika, što je uticalo na to da sva deca upišu prvi razred. Takođe, učionica je opremljena edukativnim materijalom i tehničkom opremom za dalji rad sa decom.
Socijalno uključivanje/ Fond za učešće građana	Vladičin Han	Centar za integraciju Roma	17.198 evra	Integracija romskog stanovništva sa teritorije Vladičinog Hana u sve nivoje obrazovnog i socijalnog sistema kroz organizovanje pripremnih časova za romsku decu predškolskog i školskog uzrasta, seminara za roditelje, javnih foruma i akcija kao i kroz pomoć u integraciji sezonskim migrantima i povratnicima. Organizovano je oko 700 dodatnih časova za 75 dece, kao i dve radionice za roditelje na podizanju svesti o važnosti obrazovanja, što je doprinelo smanjenju broja dece koja odustaju od škole. Takođe, organizovano je šest radionica za 20 porodica, povratnika na osnovu sporazuma o readmisiji u cilju njihove bolje reintegracije

PREGLED PROJEKATA

VRSTA PROJEKTA	LOKALNA SAMOUPRAVA	NAZIV PROJEKTA	DOPRINOS	OPIS PROJEKTA
Socijalno uključivanje/ Žensko preduzetništvo	Prokuplje	Logopedsko edukativni centar	4.618 evra	Perspektivna preduzetnica podržana je nabavkom opreme u pokretanju logopedsko edukativnog centra.
Dobro upravljanje i socijalno uključivanje/ Podrška integraciji Roma i Romkinja	Vranje	Podrška romskoj deci da održe kontinuitet u obrazovanju	9.852 evra	Individualni rad sa decom i omladinom kroz radionice posvećene učenju matematike i srpskog kao nematernjeg jezika, uz vršnjačku podršku, kroz koje je 25 romske dece (15 dečaka i deset devojčica) od I do IV razreda unapredilo znanje iz matematike i srpskog jezika.
Dobro upravljanje i socijalno uključivanje/ Podrška integraciji Roma i Romkinja	Vladičin Han	Romski obrazovni inkubator	9.203 evra	Razni oblici obrazovne podrške za unapređenje kapaciteta učenja i veština 109 dece (53 dečaka i 56 devojčica) koja pohađaju osnovnu i srednju školu, kroz dodatne časove, radionice i organizaciju volonterskih aktivnosti.
Socijalno uključivanje/ Fond za učešće građana	Medveđa/ Bujanovac/ Preševo	Kulturne potrebe omladine u Medveđi, Bujanovcu i Preševu	14.932 evra	Doprinos unapređenju kulturnog života omladine u opštinama Preševo, Bujanovac i Medveđa sprovođenjem istraživanja za definisanje problema mladih ljudi i njihovih kulturnih potreba kao i promocijom rezultata istraživanja.
Konkurentnost/ Podrška klasterima	Knjaževac	Podrška klasterima - turistički klaster „Stara Planina” nastoji da poveća seoski turizam u Opštini Knjaževac	14.932 evra	Projekat ima za cilj da poboljša konkurentnost deset malih i srednjih preduzeća (MSP) i domaćinstava koja se bave seoskim turizmom. Kroz projekat, izrađen je set preporuka za unapređenje turističke ponude opštine Knjaževac, naročito ponude datog klastera. Organizovane su četiri obuke za članice klastera, pružena direktna mentorska pomoć MSP, kao i podrška povodom Sajma turizma. Pored toga, izrađena je internet stranica, proizvedeni promotivni filmovi i brošure.
Konkurentnost/ Podrška klasterima	Leskovac/ Lebane/ Prokuplje	Podrška klasterima - Voćarski klaster juga Srbije „Tech – Up”	27.440 evra	Projekat ima za cilj da podstiče razvoj novih efikasnih tehnologija u okviru preduzeća koja se bave preradom voća - članova Regionalnog voćarskog klastera. Projekat obuhvatao je poboljšanja manjeg obima, obrazovne programe i razmenu informacija zasnovanih na znanju. Stoga su u okviru projekta pripremljene smernice i preporuke za unapređenje rada preduzeća koja čine klaster i nabavljena oprema za zajedničku upotrebu. Sprovedeno je i pet obrazovnih modula za 50 učesnika/ca na relevantne teme - što čini i glavni obrazovni aspekt ovog projekta. Proizvedena je jedna edukativna brošura posvećena smernicama za energetske efikasnost u MSP.

VRSTA PROJEKTA	BROJ projekata	VREDNOST projekata (EUR)
	INFRASTRUKTURA	21
	SOCIJALNA UKLJUČ ENOST	10
	KONKURENTNOST	2
	UKUPNO	33
		1.530.192
		276.502
		54.434
		1.861.128